

Antwoorden en hints.

1.
  - a. Algemene prijsstijging.
  - b. Mensen die spoken zien voelen zich daar niet prettig bij.
  - c. Stijging van de olieprijs.
  - d. Er gelijk goederen voor kopen of ruilen voor US dollars.
  - e. Een beetje inflatie is niet erg.
2.
  - a. 10 repen.
  - b. $10 / 1,25 = 8$ repen dus 20% daling
3.
  - a. Van 40 naar 45 is 12,5% stijging.
  - b. Van 2 naar 2,50 is 25% stijging.
  - c. Van 20 naar 16 flessen bier is 10% daling.
  - d. Gedaald, de inkomensstijging is kleiner dan de prijsstijging.
4.
  - a. Van 7.200 naar 7.500 is een 4,2% stijging.
  - b. Van 7.500 naar 7.750 is een 3,33% stijging.

	2006	2007	2008	2009
	7200	7500	7750	6800
c.	100	104,2	107,6	94,4
d.	92,9	96,8	100	87,7
5.
  - a. $2006 = (1240 / 1120) \times 100 = 110,7$ en $2007 = 127,2$
  - b. $2006 = (1,60 / 1,40) \times 100 = 114,2$ en $2007 = 135,7$
  - c. In 2005: 800, in 2006: 775 en in 2007: 750
  - d. Van 800 naar 750 is een daling van 6,25%
  - e. Indexcijfer zou $100 - 6,25 = 93,75$ zijn.
6.
  - a. Als $RIC = (NIC / PIC) \times 100$ dan is $RIC = (100/100) \times 100 = 100$
  - b. $2006 = (110,7 / 114,2) \times 100 = 96,93$
  - c. $NIC = 1.425 / 1.240) \times 100 = 114,9$; $PIC = (1,90 / 1,60) \times 100 = 118,75$
 $RIC = (114,9 / 118,75) \times 100 = 96,76$ dus een daling van 3,24%
7.
  - a. Huisvesting etc.
  - b. Communicatie
  - c. Horeca
  - d. Horeca kan een hogere wegingsfactor hebben en voedingsmiddelen een lagere.
8.
  - a. Getal (percentage) wat aangeeft welk deel van iemands budget gebruikt wordt voor een bepaald product (artikelgroep)
  - b. Downloaden, MP3-spelers
  - c. Er gaat meer naar verzorging en minder naar onderwijs.
  - d. Als de prijs van energie gestegen is en het inkomen niet dan gaat de wegingsfactor omhoog.
  - e. Omdat de wegingsfactoren ieder jaar kunnen veranderen door nieuwe producten, mode etc.
9.
  - a. Door afronding kunnen er verschillen zijn.
  - b. $(109,95 - 100) / 100 = 4,95\%$
  - c. $(104,95 - 101,61) / 101,61 = 3,3\%$
10.
  - a. $(107,6 - 100) / 100 = 7,6\%$
  - b. $(113,1 - 109,9) / 109,9 = 2,91\%$ stijging.
  - c. $(109,9 - 107,6) / 107,6 = 2,14\%$ stijging.

11.
  - a. Budgetonderzoek
  - b. $(111 \times 107,8 + \dots + 46 \times 111,9) / 1000 \approx 111,2$
  - c. $(109,9 - 107,6) / 107,6 = 2,138\%$
12.
  - a. $(100 / 103,2) \times 100 = 96,9$ dus een daling van 3,1%
  - b. $(104 / 103,2) \times 100 = 100,78$ dus een 0,78% koopkrachtstijging.
  - c. $(106,32 / 103,2) \times 100 = 103,22$ dus een 3,22% koopkrachtstijging.
  - d. Werknemers willen prijscompensatie.
  - e. Als werknemers meer inkomen hebben stijgt de vraag en kunnen aanbieders een hogere prijs voor hun producten vragen.
  - f. De prijs holt achter het loon aan en de lonen weer achter de prijzen.
  - g. Werknemers willen gecompenseerd worden, krijgen een hoger loon waarna de vraag naar producten weer kan stijgen enz. enz.
13.
  - a. $(100 / 98,5) \times 100 = 101,52$ dus een koopkrachtstijging van 1,52%
  - b. Zij wachten met kopen tot de producten nog goedkoper worden.
  - c. Als de vraag hierdoor terugloopt dan wordt er minder geproduceerd wat werkgelegenheid kost, minder banen, nog minder vraag enz. enz.
  - d. Benzine is een noodzakelijk goed, je kan niet wachten met kopen tot een nog lagere prijs. Van televisies en computers kopen mensen nieuwere versie ze moeten' met de techniek mee.
14.
  - a. Omdat de vraag naar steenkool zo gestegen is. Met name China heeft een grote energie behoefte.
  - b. Omdat de energie en grondstofprijzen doorberekend gaan worden in de bouwwerken.
  - c. Bestedingsinflatie en kosteninflatie. Prijzen van grondstoffen stijgen vanwege de toegenomen vraag. Door het doorberekenen van de prijsstijging van de grondstoffen ontstaat er kosteninflatie.
15. Overbesteding; Inflatie; Stijgen.
16.
  - a. Er is onderbesteding. De stijging van de BTW zou betekenen dat de bestedingen nog meer teruglopen.
  - b. Werkgevers en werknemers (verenigingen)
  - c. Loon-prijsspiraal
17.
  - a. Bestedingsinflatie ontstaat door overbesteding en kosteninflatie door het doorberekenen van diverse kostenstijgingen in de verkoopprijzen.
  - b. Bij overbesteding, er is al veel vraag dus producenten kunnen hun prijzen laten stijgen ten gunste van hun winsten.
  - c. Als het buitenland onze producten koopt is er minder aanbod in het binnenland en kunnen de prijzen daar stijgen.
  - d. Verhogen van belastingen of zelf minder geld uitgeven.
18.
  - a. $(100 / 104) \times 100 = 96,15$ dus een koopkracht daling van 3,85%.
  - b. $(103,5 / 104) \times 100 = 99,52$ dus een koopkracht daling van 0,48%
  - c. - 0,48
  - d. Het moet hoger zijn dan de inflatie.
  - e. $\text{€ } 2.000 / 1,04 = \text{€ } 1.923,08$
  - f. $(105 / 104) / 100 = 100,96$ dus 0,96% reële rente.
  - g. Leners, de koopkracht die de leners terug gaan betalen is lager dan de koopkracht die zij eens hadden geleend.

19. a. Bestedingen groter dan productiecapaciteit, winstinflatie, kosteninflatie.
b. Met het geld wat je hebt kun je steeds minder goederen kopen. Het wordt steeds minder waard.
c. Geldontwaarding; Besparingen zullen afnemen en de rente stijgen; Verslechteren van de internationale concurrentiepositie; Loon-prijsspiraal; Kans op hyperinflatie.
20. a. Truus krijgt een bedrag waar ze steeds minder mee kan kopen.
b. $\text{€ } 1.500 \times 1,045 = \text{€ } 1.567,50$
c. $\text{€ } 1.500 \times 1,035 = \text{€ } 1.552,50$
d. $100 / (1,035)^3 = 90,19$ dus een daling van 9,81%
e. De mensen met een waarde vaste uitkering. Hun uitkering gaat mee met de prijsstijgingen terwijl de welvaartsvaste uitkeringen mee gaan met de lonen. En de lonen stijgen niet.

Antwoorden en hints appendix

1. a. 68,8%
b. 12,9%
c. 5,7%
2. a. 30,5% stijging
b. 23,4% daling
c. 67,99%
3. a. 442 ton
b. 585 ton
4. a. 1,43
b. 1,22
c. 56,25
5. a. € 23.459,30
b. € 2,78
c. € 150.000
6. a. € 35,=
b. € 23,50
c. € 19,04
7. a. 1,10
b. 0,95
c. 10% groei
d. 5% krimp
8. a. 41,24
b. 2.947,37
c. 3.648,78
9. a. 100; 109,8; 126,9; 89,1
b. 112,3; 123,3; 142,5; 100
c. 15,5% stijging
d. 12,3% stijging
10. 1996 = 420.000
1995 = 483.000
1997 = 390.600
11. 200.000 = 100; 254.000 = 127; 274.000 = 137; 291.000 = 145,5
290.000 = 145
12. a. 1997 = 100; 1998 = 105; 1999 = 117; 2000 = 105 x 1,10 = 115,5
b. als 117 = 525.000 dan 115,5 = 518.269,23
13. a. 2.000; 2420; 3.000
b. 100; 110; 120
c. 100; 121; 150
d. 123,96
e. 50%